

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.230/2019/5.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke

é dr. Csernay Krisztina előadó bíró

. Tanczos Rita bíró

A felperes: ...

A felperes képviselője: Dr. Soós Andrea Klára ügyvéd

Az alperes: ...

Az alperes képviselője: ... kamarai jogtanácsos

A per tárgya: kormánytisztviselői jogviszony jogellenes megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 4.Kf.650.597/2018/5.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 50.M.188/2016/66.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 4.Kf.650.597/2018/5. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott rendelkezéseit nem érinti, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 50.000,- (ötvenezer) forint és 13.500,- (tizenháromezer-ötszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a 748.900,- (hétszáznegyvennyolcezer-kilencszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A felperes 2004. december 6-tól állt közszolgálati jogviszonyban a ...i Főigazgatósággal, majd áthelyezéssel a ... került. Jogviszonyának megszüntetését megelőzően a ... Főosztályán főtanácsosként dolgozott, munkaköri feladatát a kormányzati kommunikáció, PR tevékenység, elsősorban a nemzeti ünnepekkel kapcsolatos publicitás tervezése képezte.
- [2] 2010. június 1-jén dr. ..., mint a kommunikációs államtitkári és ..., mint a helyettes államtitkári rang várományosa a Főosztályon megtartott értekezleten tájékoztatták a megjelenteket arról, hogy leendő csapatukat a szakmai munka és bizalom alapján fogják összeállítani, ez utóbbi azonban a

megjelentek vonatkozásában nem áll fenn. Ezt követően ... közölte, hogy nem akart ilyen kemény szavakat használni, de a jelenlévők „ki vannak rúgva”. A szóbeli közlést követően az alperesi jogelődnél érdemi munkavégzés már nem történt.

- [3] A felperes 2010. május 13-ától évi rendes szabadságát töltötte, amelyet megszakítva a munkáltató 2010. július 14-én átadta részére a kormánytanácsadói megbízása visszavonásáról és az ügyintézői munkakörbe átsorolásáról szóló okiratot. Ennek alapján 2010. július 15-től a felperes illetménye havi 324.700,- forintra csökkent. A felperes ezt követően ismét szabadságát töltötte, majd a Közigazgatási és ... közigazgatási államtitkára a 2010. július 23-án kelt VI-M/KIM/934/1/2010. számú intézkedésével a kormánytisztviselői jogviszonyát a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Ktjv.) 8. § (1) b) pontja alapján 2010. szeptember 24-ével indokolás nélkül felmentéssel megszüntette.

A felperes keresete az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes a keresetében a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: régi Mt.) 4.§-ának megsértése miatt a felmentés jogellenességének megállapítását és a jogkövetkezmények alkalmazását kérte. Keresete indokolásában elsődlegesen a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: régi Mt.) 4. §-ában előírt rendeltetésszerű joggyakorlás megsértésére hivatkozott, továbbá avval érvelt, hogy a felmentése alapjául meghatározott Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontjának alkotmányellenességét az Alkotmánybíróság utóbb megállapította, ugyanakkor azt csak 2011. május 31-ével semmisítette meg. A jogellenes felmentés jogkövetkezményeként pontosított keresetében - havi 347.900,- forint illetménye alapján - 2010. szeptember 24-től 2018. szeptember 27-ig terjedő időszakra 13.603.221,- forint elmaradt illetmény és ezen összeg kamata, 1.043.700,- forint végkielégítés, továbbá 6 havi átlagkeresetnek megfelelő 3.744.708,- forint átalány kártérítés megfizetését kérte.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen azt kifogásolta, hogy a felperes ugyanabban a jogvitában alperesként ismételten perbe vonta, ezért a keresetet új kereseti igényként elbírálván a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 286.§ (1) bekezdése alapján elévülés miatt el kell utasítani. Álláspontja szerint a jogviszony megszüntetésekor az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően, a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének sérelme nélkül járt el. Vitatta, hogy vele szemben az igény érvényesíthető lenne figyelemmel arra, hogy a felperes által betöltött státusz és feladatkör vonatkozásában a Miniszterelnökség és ezáltal a Közigazgatási és ... jogutódja a Miniszterelnöki Kabinetiroda. Elismerte ugyanakkor azt, hogy a felperes korábbi munkáltatója a Miniszterelnöki Hivatal 2010. évben jogutódlással megszűnt és a 2010. évi XLII. törvény 2. § (1) bekezdése alapján a jogutód a Közigazgatási és ... lett. Az összességű kereseti kérelem körében az átalány kártérítés mértékét három havi átlagkeresetet meghaladóan túlzottnak találta.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

- [6] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 50.M.188/2016/66. számú ítéletével megállapította, hogy a felperes kormánytisztviselői jogviszonyát az alperes a 2010. július 23-án kelt felmentéssel jogellenesen szüntette meg, amely jogviszonya a jogellenességet megállapító határozat jogerőre emelkedése napján szűnik meg. Kötelezte az alperest 13.603.221,- forint elmaradt illetmény és ezen összeg 2014. szeptember 26-ától a kifizetésig számított késedelmi kamata, 1.043.700,- forint végkielégítés, 3.744.708,- átalány kártérítés, továbbá 475.570,- forint perköltség megfizetésére megállapítva, hogy az eljárási illeték az állam terhén marad.
- [7] Az elsőfokú bíróság az alperes személyének vizsgálata során az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 8-11. §-ban foglaltak alapján megállapította, hogy a Közigazgatási és ... Alapító Okiratát a miniszterelnök 2014. június 19-én módosította akként, hogy a minisztérium elnevezést ...ra változtatta. Ebből következően nem a Közigazgatási és ...

megszüntetésére, hanem csupán elnevezésének módosítására került sor. A közhiteles törzskönyvi nyilvántartás adatai is azt támasztották alá, hogy a 300070. törzsszámú költségvetési szerv nem szűnt meg, ezen a számon korábban a Közigazgatási és ...ot, jelenleg pedig az ...ot tartják nyilván.

- [8] A közigazgatási és munkaügyi bíróság nem fogadta el az alperes elévülésre vonatkozó érvelést sem. Megállapította, hogy a felmentést követően a felperes a keresetét a törvényes határidőn belül az alperessel szemben előterjesztette, majd kérelmére a perből elbocsájtotta. Az eljárás mindvégig folyamatban volt és az alperes személyének vizsgálata során, annak eredményeképpen a felperes újból az ...ot vonta perbe. Álláspontja szerint a Pp. 64.§ (2) bekezdéséből nem vonható le következtetés arra, hogy az ... ismételt perbevonására nem volt lehetőség, az nem minősült új kereseti kérelemnek, ezért az alperes elévülési kifogása is alaptalan volt.
- [9] A közigazgatási és munkaügyi bíróság a felmentés vizsgálata során arra a következtetésre jutott, hogy a munkáltatói intézkedés ugyan megfelelt a hatályos jogszabályoknak, azonban a rendeltetészerű joggyakorlás követelményébe ütközött, mert alkalmas volt arra, hogy a felperes jogos érdekét csorbítsa, érdekérvényesítési lehetőségét korlátozza. Az események időbeli láncolata és az a körülmény, hogy az értekezlet után a felperes munkát már nem kapott alátámasztotta, hogy az alperes a felmentés jogát rendeltetésellenesen gyakorolta.
- [10] A jogellenes felmentés jogkövetkezményeként köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 60. § (1)-(4) bekezdése alapján az alperest a máshonnan megterült jövedelem levonása mellett elmaradt illetmény, végkielégítés és 6 havi átlagkeresetnek megfelelő átalány kártérítés megfizetésére kötelezte.
- [11] A peres felek fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Törvényszék a 4.Kf.650.597/2018/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyta helyben, hogy a felperes kormányzati szolgálati jogviszonya 2019. március 27-án szűnt meg. Kötelezte az alperest 237.800,- forint másodfokú perköltség megfizetésére megállapítva, hogy az eljárási illetéket az állam viseli.
- [12] A törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelmek keretei között felülbírálván elsődlegesen az alperes személyének, mint munkáltatói jogutódnak a kérdését vizsgálata. Rámutatott arra, hogy a Kúria azonos tényállás mellett az Mfv.I.10.913/2016/10. számon meghozott ítéletben az Áht. 8-11. §-a, a Közigazgatási és ... Alapító Okirata, valamint a Működési Szabályzata alapján megállapította, hogy a Közigazgatási és ... tekintetében nem történt jogutódlás, csupán névváltozás, ezért a per alperese az A felperes jogviszonyát érintően jogutódlás nem történt, amit a Magyar Államkincstár által vezetett törzskönyvi nyilvántartás adatai is alátámasztottak. Álláspontja szerint a jogvita eldöntése szempontjából közömbös, hogy a felperes feladatkörei utóbb a jogviszonya megszüntetése után, mely kormányzati szervhez és milyen módon kerültek.
- [13] Egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, mely szerint a per során az alperes személyének a Pp. 64. § (2) bekezdése alkalmazásával történő többszöri módosítása nem eredményezhetett elévülést.
- [14] Rögzítette, hogy a felmentés jogellenességét a rendeltetésellenes joggyakorlás okán megállapító ítéleti rendelkezést alperes fellebbezéssel nem támadta, ezért kizárólag a felperes indokolás pontosítására és kiegészítésére irányuló fellebbezését bírálta el. Megállapította, hogy a felmentő intézkedés a Ktjv. 8. § (1) bekezdés b) pontján alapult, indokolást nem tartalmazott, ezért a per tárgyát nem képezhette annak vizsgálata, hogy az alperes által hivatkozott átszervezés ténylegesen megvalósult-e, és ennek következtében a felperes által betöltött munkakör a felmentés időpontjában valóban megszűnt-e.
- [15] A törvényszék álláspontja szerint az alperes a fellebbezésében alaptalanul sérelmezte a Ktv. 60. § (3) bekezdése alapján a 6 havi átlagkeresetnek megfelelő átalány kártérítés megállapítását. Kiemelte, hogy az ítélezési gyakorlat szerint a rendeltetésellenes joggyakorlás jelentős jogsértésnek minősül, amit az is alátámaszt, hogy a Ktv. 60. § (2) bekezdése az ez okból jogellenes felmentéshez súlyosabb jogkövetkezményeket rendel alkalmazni, mint a Ktv. 60. § (1) bekezdésében rögzített felsorolásba nem tartozó egyéb esetekben. Az elsőfokú bírósággal egyezően

értékelte a felperes közel hat évig fennálló köztisztviselői jogviszonyát, szakmai pályafutásának kettőtörését, továbbá azt is, hogy a jogviszony megszűnését követően a felperes hosszabb időn keresztül nem tudott elhelyezkedni, majd pedig alacsonyabb munkabérrel talált munkát.

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

- [16] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az átalány kártérítés összegének 1.248.236,- forintra történő leszállítását kérte.
- [17] Álláspontja szerint az első- és másodfokú bíróság a helytelenül feltárt tényállás alapján megalapozatlan következtetést vont le és ezáltal jogszabálysértő ítéletet hozott amikor megállapította, hogy a Közigazgatási- és ... tekintetében nem következett be jogutódlás, csupán névváltozásra került sor. A minisztériumok jogutódlása - a perbeli jogviszony megszűnését követő időszakban hatályban volt 2010. évi XLII. törvény 2 § (2)-(3) bekezdése, valamint a 2014. évi XX. törvény 2. § (1) bekezdése, továbbá a 2018. évi V. törvény 3. §-a alapján - az általuk ellátott feladat és hatáskör alapján történik. A 2010. évi XLIII. törvény - 2012. január 1-től 2018. december 31-ig lényegében változatlan tartalommal hatályban volt - 34.§ (4) bekezdése alapján a feladat-és hatáskört korábban ellátó miniszter által vezetett minisztérium jogutódja a feladat és hatáskört átvevő miniszter által vezetett minisztérium.
- [18] A 2010. évi XLII. törvény részletes indokolása egyértelműen megállapítja, hogy „az új minisztériumok a korábban működőknek az általuk ellátott feladatkörök vonatkozásában - közjogi és magánjogi értelemben egyaránt - jogutódjai lesznek, ideértve a foglalkoztatott köztisztviselők közszolgálati jogviszonya tekintetében beálló munkáltatói jogutódlást is”. A fenti és a 2014. évi XX. törvény 2.§-ához fűzött indokolás alapján nyilvánvaló, hogy a perbeli jogviszony vonatkozásában a törvényben és a kormányrendeletben meghatározott jogutódlás történt.
- [19] A törvényszék csak részben helytállóan, ekként jogszabálysértően állapította meg, hogy a Miniszterelnöki Hivatal, mint a felperes korábbi munkáltatója 2010-ben jogutódlással megszűnt, és jogutódja a 2010. évi XLII. törvény 2. § (1) bekezdése alapján a Közigazgatási és ... lett. A hivatkozott jogszabályi rendelkezés szerint ugyanis a Közigazgatási és ... nem tekinthető a Miniszterelnöki Hivatal általános jogutódjának, csupán bizonyos feladat- és hatáskörök vonatkozásában.
- [20] A fentiekkel az ... Alapító Okirata és Szervezeti és Működési Szabályzata sem áll ellentétben. Az SZMSZ-ből megállapíthatóan az 1990. július 5-én létrejött ...nak az elmúlt évtizedek során többféle elnevezése volt és folyamatosan változó feladat- és hatáskörrel rendelkezett. Egyes feladat- és hatáskörök elkerültek tőle, másokkal pedig felruházták és ennek megfelelően jelenleg egyes vonatkozásokban valamely minisztérium vagy más állami szerv jogutódja, míg más vonatkozásban nem az. Ilyen módon a köztisztviselők tekintetében a feladat- és hatáskörök átkerülése folytán gyakran munkáltatói jogutódlás következik be. Abból a körülményből, hogy egy minisztérium különböző elnevezéssel mintegy harminc éve létezik, nem következik, hogy minden a valaha általa létesített jogviszony alanya is változatlanul ez a minisztérium lenne.
- [21] Téves és jogszabálysértő a törvényszék Áht. 8-11. §-ából levont következtetése is. Az Áht. 8/A. § (1) bekezdése szerint az Országgyűlés vagy a kormány által alapított költségvetési szerv alapításáról jogszabályban, más alapító szerv által alapított költségvetési szerv esetén Alapító Okiratban kell rendelkezni. Ennek megfelelően a perben az alperes személyére és jogutódlására a vonatkozó törvények az irányadóak. Mindezt alátámasztja a Kúria Pf.IV.21.232/2013. számú és a Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.718/2018. számú ítéletében foglalt indokolás is.
- [22] Utalt arra, hogy a Közigazgatási és ... jogutódlásának részletes levezetését fellebbezése, továbbá a 2019. március 25-én kelt bírósági beadványa tartalmazza. Mindezekből megállapítható, hogy a perbeli jogviszony tekintetében az ... jogutódja a Miniszterelnöki Kabinetiroda.
- [23] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében kifogásolta a felperes részére átalány kártérítés jogcímén

megítélt összeg mértékét is. Álláspontja szerint a felperes kárának kompenzálására 2 havi átlagkeresetnek megfelelő átalány kártérítés elégséges.

- [24] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását és az alperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint az alperes felülvizsgálati kérelmének 3.1. pontjától a 7. pontjáig kifejtettek csupán az anyagi jogi normaszöveg ismertetésből állanak és nem jelölik meg egyértelműen a törvényszék ítéletének meghozatala során megsértett vagy tévesen értelmezett anyagi, eljárásjogi jogszabály rendelkezést. Az átalány kártérítés körében pedig az alperes megsértett jogszabályhelyet egyáltalán nem jelölt meg. Érvelése szerint a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség az eljárás korábbi szakaszaiban előterjesztett beadványokra történő utalásra sem.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [25] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozatlan.
- [26] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet rendeltetésellenes joggyakorlást és az ismételt perbevonás miatti elévülés elutasítását megállapító indokolását nem támadta, így a felülvizsgálati eljárás tárgyát kizárólag az alperes személyének helyes megjelölése képezte. Az eljáró bíróságoknak tehát abban kellett állást foglalni, hogy a felperes felmentését követő, az alperes feladat-és hatáskörét érintő változások utóbb - a peres eljárás alatt - eredményezhettek-e munkáltatói jogutódlást.
- [27] A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. A felülvizsgálati kérelemnek tehát csak azon okfejtése volt érdemben értékelhető, amely ezen előírásoknak megfelelt.
- [28] A Kúria Mfv.I.10.913/2016/10. számú és az Mfv.I.10.520/2017/6. számú - a törvényszék által idézett - ítéleteiben azonos tényállás mellett már vizsgálta az alperes személyének helyes megjelölését, amellyel kapcsolatos okfejtését a jelen eljárásban is fenntartja. E körben kiemelés érdemel, hogy a Miniszterelnöki Hivatal 2010. évben jogutódlással megszűnt, jogutódja a 2010. évi XLII. törvény 2.§ (1) bekezdése szerint a Közigazgatási és ... lett. A jogutód minisztérium Alapító Okiratát - az Áht. 8-11.§-ainak megfelelően - a miniszterelnök 2014. június 19-én VIII/10/902/2014. iktatószám alatt akként módosította, hogy a minisztérium korábbi elnevezését ...ra változtatta. A közigazgatási és munkaügyi bíróság ennek alátámasztásaként helytállóan hivatkozott a közhiteles Törzskönyvi nyilvántartás adataira, amely szerint a 300070. törzsszámú költségvetési szerv nem szűnt meg, e számon korábban a Közigazgatási és ...ot, ezt követően pedig az ...ot tartották számon.
- [29] A jogerős ítélet helytállóan utalt arra, hogy mivel a munkáltató személye nem változott, annak nem volt jelentősége, hogy a felperes által korábban ellátott feladatok utóbb, a jogviszonya megszűntetését követően mely kormányzati szervhez kerültek. A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 58.§ (2) bekezdése szerint ugyanis jogutódlás esetén az annak időpontjában fennálló jogviszonyból származó jogok és köteleességek szállnak át a jogelőről a jogutódra, így a jogutódlás a korábban megszűnt jogviszonyokra nincs kihatással.
- [30] A jogszabálysértés tartalmi körülírása tekintetében a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő félnek szabad szöveges formában is meg kell fogalmaznia a jogerős ítélet által sérelmezett és rendkívüli perorvoslatot megalapozó fogyatékoságát, amellyel kapcsolatban részletesen ki kell fejtenie a jogi álláspontját. Nem elegendő e körben utalni az általa korábban előadottakra, a jogszabálysértést és jogi érvelését a felülvizsgálati kérelemben kell kifejtenie. Ebből következően az alperes korábbi beadványokban foglalt érvelése, annak megismétlése hiányában a felülvizsgálati eljárásban nem volt figyelembe vehető.

- [31] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében az átalány kártérítés összegének mérséklését megsértett jogszabályhely megjelölése nélkül támadta, érvelését ezért a Kúria a Pp. 272.§ (2) bekezdésének rendelkezésére tekintettel nem vizsgálhatta.
- [32] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [33] A pervesztes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére.
- [34] A felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. évi (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

, 2020. február 12.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Dr.
Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő